گزارش

آخرین وضعیت ذخایر آبی سدهای کشور

ورودی آب به سدهای کشور تا ۱۶ فروردین ماه سال آبی جاری (۱۴۰۴-۱۴۰۳) ۴۹.۱۳ میلیارد مترمکعب بوده که ۳۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. به گزارش ایلنا، بنا بر آخرین آمار از موجودی مخازن؛ ورودی آب به سدها تا ۱۶ فروردین ماه سال آبی جاری (۱۴۰۴-۱۴۰۳) ۱۳. ۴۹ میلیارد متر مکعب است و این در حالی است که این رقم در سال گذشته ۴۷.۲۱ میلیارد متر مکعب بوده و ۳۷ درصد کاهش را نشان می‌دهد. میزان خروجی آب از سدها در سال آبی جاری تا همین تاریخ (۱۶ فروردین ماه) ۱۳. ۱۴ میلیارد متر مکعب است که ۵ درصد کمتر از رقم ۱۳. ۷۶ میلیارد متر مکعب مدت مشابه سال گذشته است.

همچنین حجم آب موجود در مخازن با ۴۸ درصد پرشدگی در سال جاری ۹۷.۲۴ میلیارد متر مکعب است که نسبت به سال گذشته که این رقم ۹۲.۲۹ میلیارد مترمکعب بوده ۱۶ درصد کاهش داشته است. طبق آخرین آمار دریافتی در تهران سد امیرکبیر تا تاریخ ۱۶ فروردین ۲۵ میلیون مترمکعب آب داشته که نسبت به مدت مشابه پارسال ۴۸ درصد کمتر است، سد لار با ۲۵ میلیون مترمکعب آب و ۲ درصد پرشدگی ۱۲ درصد بیشتر از سال گذشته، سد طالقان با ۲۱ درصد افزایش موجودی نسبت به مدت مشابه سال قبل ۲۲۲ میلیون مترمکعب آب دارد ولتیان-ماملو با ۵۴ میلیون متر مکعب ذخیره آبی ۱۸ درصد نسبت به پارسال منفی است. مجموع ۱۳ سد ارومیه ۶۷۸ میلیون مترمکعب آب دارند که نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد کمتر است. زاینده‌رود اصفهان با ۲۴۲ میلیون مترمکعب موجودی ۲۸ درصد کمتر از پارسال آب دارد. سد شهید رجایی مازندران با ۱۵۶ میلیون مترمکعب پرشدگی ۱۳۶ درصد نسبت به پارسال مثبت است. سد دوستی و طرق در خراسان رضوی به ترتیب با ۱۱۸ میلیون مترمکعب و ۵ میلیون مترمکعب ذخیره نسبت به پارسال ۸۹ درصد و ۱۲ درصد آب بیشتری در اختیار دارند. زنجیره کارون ۸۲۲۳ میلیون مترمکعب، دز ۱۳۰۱ میلیون متر مکعب، کرخه ۱۵۸۳ میلیون متر مکعب، جره ۱۲۷ میلیون مترمکعب و مارون ۴۱۵ میلیون مترمکعب در خوزستان همگی به ترتیب ۲۰ درصد، ۳۶ درصد، ۳۳ درصد، ۲۰ درصد و ۵۰ دصد نسبت به پارسال منفی هستند. حوضه قمرود گلپایگان، کوچری ۱۳۴ میلیون متر مکعب و پانزده خرداد ۲۲ میلیون مترمکعب آب دارند که نسبت به پارسال به ترتیب یک درصد و ۳۴ درصد منفی هستند. در اردبیل یامچی، سبلان و ارس هرکدام به ترتیب ۳۱ میلیون مترمکعب، ۴۱ میلیون مترمکعب و ۱۱۹۵ میلیون مترمکعب ذخیره آب دارند که ارس نست به پارسال ۳ درصد آب کمتری دارد. خداآفرین و ستارخان در آذربایجان شرقی هر کدام به ترتیب ۷۰۲ میلیون متر مکعب، ۴۰ میلیون متر مکعب و ۲۶ میلیون متر مکعب ذخیره آبی به ترتیب نسبت به پارسال مثبت ۱۴۹، مثبت ۲۲ هستند. در آذربایجان غربی شهید قنبری با ۲۶ میلیون متر مکعب، بارون ۴۲ میلیون متر مکعب، سردشت ۲۳۸ میلیون متر مکعب و آغ چای ۱۰۵ میلیون متر مکعب آب به ترتیب منفی یک، مثبت ۵۵ درصد، منفی ۳۶ درصد و مثبت ۲۵ درصد هستند. استقلال، شمیل و نمین و سرنی در هرمزگان به ترتیب ۱۷ میلیون متر مکعب، ۲ میلیون متر مکعب و ۹ میلیون متر مکعب آب دارند که این سدها نیز نسبت به مدت مشابه پارسال به ترتیب ۷۲، ۹۳ و ۳۴ درصد منفی هستند. چگین و رئیسعلی دلواری در بوشهر نیز منفی ۲۸ درصد و منفی ۳۳ درصد هستند. سدهای سفیدرود با ۵۸۲ میلیون متر مکعب و شهر بیجار در گیلان با ۱۰۵ میلیون متر مکعب ذخیره هرکدام به ترتیب ۱۹ درصد و ۲۵ درصد آب بیشتری در خود ذخیره کرده‌اند.

سدهای کوثر و چمشیر در کهگیلویه و بویر احمد به ترتیب منفی ۱۷ درصد و مثبت یک درصد هستند. تهم، کینه‌ورس و تالوار در زنجان نیز همگی ۳۲ درصد ۲۳ درصد و ۲۰ درصد آب کمتری نسبت به پارسال دارند. در کرمان تنگوئیه سیرجان منفی ۱۹ درصد، جیرفت مثبت ۲۸ درصد و نساء منفی ۲۰ درصد است. رودبار لرستان با ۲۱۶ میلیون متر مکعب حجم آب در شرایط منفی ۶ درصدی نسبت به پارسال بسر می‌برد. شیرین‌دره خراسان شمالی ۱۳ درصد مثبت است. در همدان سد اکباتان امسال ۶۳ درصد آب بیشتری نسبت به پارسال ذخیره شده است. قشلاق در کردستان با ۲۱۵ میلیون متر مکعب ذخیره آبی و صد در صد پرشدگی نسبت به پارسال تغییری نکرده، اما سد آزاد در همین استان ۳۰ درصد نسبت به سال آبی گذشته منفی است. در سدهای وشمگیر، گلستان و بوستان استان گلستان نیز ۴۹ درصد منفی را شاهدیم. در استان کرمانشاه داریان، گاوشان و سلیمانشاه هر کدام به ترتیب منفی ۱۰ درصد منفی ۴ درصد و مثبت ۲۵ درصد هستند. سدهای درودزن و سلمان فارسی در استان فارس نیز حجم آب نسبت به مدت مشابه سال گذشته منفی ۸ و منفی ۱۹ درصد است. در سیستان و بلوچستان چاه نیمه‌ها با ۲۳۷ میلیون متر مکعب ۳۸۹ درصد مثبت، پیشین ۱۰۵ میلیون متر مکعب و منفی ۳۱ درصد، زیردان منفی ۱۷ درصد، کهیر منفی ۳۹ درصد، خیرآباد منفی ۱۵ درصد و مشکید علیا نسبت به سال گذشته منفی ۱۳ درصد است.

بررسی راهکارهای برون رفت از چالش‌های اقتصادی در گفت‌وگوی «آرمان ملی» با آلبرت بغازیان

بودجه ۱۴۰۴ در محاق

آرمان ملی- صدیقه بهزادپور: با توجه به تحولات اخیر در عرصه جهانی و تغییرات چشمگیر در سیاست‌های اقتصادی و نفتی ایران، وضعیت اقتصادی کشور وارد مرحله‌ای پیچیده شده است. کاهش قیمت نفت و تاثیرات منفی ناشی از تحریم‌ها و سیاست‌های جدید ترامپ، شرایط را برای ایران سخت‌تر از قبل کرده است. در این شرایط، ایران باید با چالش‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی مواجه شود که بیش از پیش فشارهایی را به مردم و اقتصاد وارد می‌آورد. در پی تشدید تحریم‌ها و فشارهای اقتصادی، دولت ایران تلاش کرده تا از وابستگی به درآمدهای نفتی خود بکاهد و به دنبال راه‌های جایگزینی برای تامین منافع اقتصادی باشد. این استراتژی به ویژه در راستای کاهش وابستگی به منابع نفتی و متنوع کردن درآمدها قرار دارد. با این حال، همچنان مشکلاتی همچون عدم تعادل در تامین انرژی، مشکلات بانکی و ناترازی‌های اقتصادی و اجتماعی در کشور وجود دارد که باید برای حل آنها تدابیر فوری و کارآمدی اندیشیده شود. در این میان، تلاش‌های ایران برای بازگشایی مسیرهای دیپلماتیک و مذاکره با دیگر کشورها نیز ادامه دارد. این مذاکرات می‌تواند فرصتی باشد برای بازسازی روابط اقتصادی و تجاری با جهان خارج و کاهش تاثیرات منفی تحریم‌ها. با این حال، لازم است که دولت ایران با دقت و هوشمندی این مسیر را پیش برده و بر تعاملات خود با کشورهای دیگر تمرکز کند تا بتواند منافع ملی را در بلندمدت تامین کند. کارشناسان معتقدند؛ با توجه به وضعیت کنونی و پیش‌بینی‌های اقتصادی، به نظر می‌رسد که ایران در آینده‌ای نزدیک باید با چالش‌های اقتصادی و سیاسی بیشتری دست و پنجه نرم کند. از این رو، داشتن یک استراتژی جامع و به‌روز در راستای حفظ منافع ملی و تقویت اقتصاد کشور از الزامات این دوره محسوب می‌شود. در این رابطه با آلبرت بغازیان کارشناس و تحلیلگر اقتصادی گفت‌وگو کرده‌ایم که در ذیل مشاهده می‌کنید.

کاهش شدید قیمت نفت، در روزهای اخیر به نظر بسیاری از کارشناسان چالشی جدید برای اقتصاد ایران محسوب می‌شود که می‌تواند همزمان با تشدید تحریم و چالش‌های منطقه‌ای و اِعمال سیاست‌های جدید تحریم، ایران را در تامین درآمدهای ارزی و... با مشکل روبه‌رو کند. ارزیابی شما در این باره چیست؟

مساله کاهش قیمت نفت به شدت در کانون توجهات قرار گرفته و این موضوع به‌ویژه برای ایرآنکه هنوز با وجود تلاش‌های دولت برای کاهش وابستگی به درآمدهای نفتی، موفقیتی را دنبال نکرده است خوشایند نیست، واقعیت‌های اقتصادی نشان می‌دهد که این کشور هنوز به شدت به این منبع درآمدی متکی است. در حقیقت کاملاً واضح است که کاهش قیمت نفت جهانی و اعمال تعرفه‌های ترامپ تأثیرات منفی بر اقتصاد ایران خواهد داشت، چراکه این وضعیت به معنای این است که کاهش تقاضا در دنیا ایجاد خواهد شد و کشورهای دیگر هم می‌توانند نفت را با قیمت پایین‌تری از منابع غیر از ایرآنکه تحت تاثیر تحریم قرار دارند، تأمین کنند. در این شرایطی که درآمدهای نفتی کاهش می‌یابد، دولت با چالش‌های جدی در تأمین بودجه مواجه خواهد شد، هر چند ممکن است این مشکل به‌صورت مقطعی ایجاد شده باشد، اما تأثیرات آن بر اقتصاد ایران می‌تواند عمیق و پایدار باشد، باید منتظر ماند و دید که در آینده چه تغییراتی در بازار نفت و سیاست‌های جهانی رخ خواهد داد. با توجه به این شرایط، به نظر می‌رسد که ایران باید استراتژی‌های جدیدی را برای مدیریت بحران‌های اقتصادی و کاهش وابستگی به نفت اتخاذ کند تا از تأثیرات منفی کاهش قیمت نفت در امان بماند. قطعاً کاهش شدید قیمت نفت در روزهای اخیر نه تنها برای ایران، بلکه برای بسیاری از تولیدکنندگان نفت و کشورهای دیگر نیز چالش‌هایی را به همراه دارد، با این حال، بسیاری از این کشورها می‌توانند با استفاده از درآمدهای صندوق ذخیره ارزی یا منابع ذخیره خود، این مشکل مقطعی را به راحتی پشت سر بگذارند. اما در حالی که کشورهای تولیدکننده نفت می‌توانند با استفاده از ذخایر مالی خود، تأثیرات منفی کاهش قیمت نفت را کاهش دهند، ایران به دلیل تحریم‌ها و مشکلات اقتصادی موجود با چالش‌های بیشتری مواجه خواهد بود، چراکه ایران به دلیل وابستگی شدید به درآمدهای نفتی و محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها، توانایی لازم برای مدیریت این بحران را ندارد. این وضعیت می‌تواند به افزایش مشکلات اقتصادی و اجتماعی در کشور منجر شود. به این ترتیب در شرایط کنونی، نیاز است که دولت به فکر ایجاد تنوع در منابع درآمدی و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی باشد تا بتواند از تأثیرات منفی کاهش قیمت نفت در امان بماند و به نظر می‌رسد که ایران باید استراتژی‌های مؤثری را برای مقابله با بحران‌های اقتصادی و کاهش وابستگی به نفت تدوین کند تا از پیامدهای منفی این وضعیت جلوگیری کند.

آیا این امر یعنی کاهش قیمت نفت و پیامدهای آن دیگر کشورها را با مشکل روبه‌رو نمی‌کند و در این راستا آیا می‌توان امیدوار به تغییر این رویکرد خارج از اِعمال سیاست‌های ترامپ بود؟

بله، در حال حاضر، بسیاری از کشورهای تولیدکننده نفت مانند نروژ، روسیه، امارات و عربستان با چالش‌های ناشی از کاهش قیمت نفت مواجه هستند، اما این کشورها با سیاست‌های مناسب و استفاده از منابع ارزی خود، می‌توانند این مشکل را به راحتی پشت سر بگذارند. در حالی که کشورهای تولیدکننده نفت با استفاده از صندوق‌های ذخیره ارزی و منابع مالی خود می‌توانند به سرعت به وضعیت عادی بازگردند، ایران در شرایط متفاوتی قرار دارد، صندوق‌های ذخیره ارزی ایران در حال حاضر خالی است و دولت نمی‌تواند از این منابع به خوبی برای جبران مشکلات استفاده کند، این وضعیت به معنای آن است که ایران با چالش‌های جدی‌تری نسبت به سایر کشورها مواجه است و نیاز به اتخاذ تدابیر فوری و مؤثر دارد. در شرایطی که درآمدهای نفتی کاهش می‌یابد، دولت باید به دنبال راهکارهای جدیدی برای تأمین مالی و مدیریت بحران باشد. ایران باید به فکر تنوع در منابع درآمدی و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی باشد تا بتواند از تأثیرات منفی کاهش قیمت نفت جلوگیری کند. بدون شک، این چالش‌ها نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و استراتژیک است تا ایران بتواند از این بحران عبور کند و به سمت توسعه پایدار حرکت کند. با توجه به این شرایط، به نظر می‌رسد که ایران باید به سرعت اقداماتی را برای مدیریت بحران‌های اقتصادی و کاهش وابستگی به نفت انجام دهد تا از پیامدهای منفی این وضعیت در امان بماند. البته کاهش شدید قیمت نفت در حالی برای ایران چالش برانگیز است اما ما پیش از این نیز با مشکلاتی در صادرات نفت مواجه بوده‌ایم و تحریم‌ها به طور قابل توجهی توانایی ایران برای افزایش صادرات نفت و بازگشت درآمد حاصل از آن را محدود کرده‌اند. به عبارتی ایران به دلیل تحریم‌ها نه تنها قادر به افزایش صادرات نفت نیست، بلکه در بسیاری از موارد ناچار است که درآمد حاصل از فروش نفت را به صورت واردات اقلام غیرضروری مصرف کند. این وضعیت به شدت بر اقتصاد کشور تأثیر منفی گذاشته و مشکلات بیشتری را ایجاد کرده است. عدم توانایی در بازگشت درآمدهای نفتی به کشور، به معنای کاهش منابع مالی برای تأمین نیازهای اساسی و توسعه زیرساخت‌ها است. این مسأله به‌ویژه در شرایطی که قیمت نفت کاهش یافته، می‌تواند به بحران‌های اقتصادی عمیق‌تری منجر شود، از این رو ایران باید به دنبال راهکارهای جدیدی برای مدیریت صادرات نفت و بهبود شرایط اقتصادی باشد. دولت نیاز دارد تا به تنوع در منابع درآمدی و تقویت اقتصاد داخلی بپردازد تا بتواند از تأثیرات منفی تحریم‌ها و کاهش قیمت نفت جلوگیری کند.

عدم تحقق درآمدهای نفتی و وجود مشکلات بسیار بر سر راه تامین منابع ارزی، ایران را با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌کند که قطعاً تحقق برنامه‌های از پیش تعیین شده مثل رشد اقتصادی ۸ درصدی، کاهش نرخ تورم و... را با مشکل مواجه می‌کند. آیا راهکاری برای خروج از این وضعیت متصور است؟

ایران طی سال‌های گذشته تلاش کرده تا از اقتصاد تک محصولی و وابسته به نفت رهایی یابد. با این حال، این تلاش‌ها با مشکلاتی جدی مواجه شده است که مانع از تحقق اهداف بودجه‌ای و برنامه‌های توسعه‌ای کشور می‌شود. ولی ما به دلیل وابستگی به درآمدهای نفتی، نتوانسته‌ایم به آنچه که در بودجه پیش‌بینی شده، دست پیدا کنیم. این موضوع به ویژه در تأمین بودجه برای پروژه‌های عمرانی مشهود است که بسیاری از آن‌ها نیمه‌کاره باقی مانده‌اند. به این شکل حتماً برای تحقق برنامه‌هایی که از قبل برای رشد اقتصادی ۸ درصدی و تحقق اهداف توسعه‌ای طراحی شده بودند، با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌شوند. عدم تأمین مالی کافی برای پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای می‌تواند به کاهش رشد اقتصادی و افزایش مشکلات اجتماعی منجر شود. این کارشناس همچنین تأکید کرد که ایران باید به دنبال راهکارهای مؤثری برای تنوع در منابع درآمدی و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی باشد، اما کاهش قیمت نفت، حتی اگر به صورت کوتاه‌مدت باشد، برای ایران تبعات منفی زیادی خواهد داشت. هرچند ممکن است قراردادهای دیگر بتوانند تا حدی این مشکل را جبران کنند، اما واقعیت این است که ایران همواره با چالش‌هایی در زمینه واردات درآمدهای حاصل از فروش نفت مواجه بوده و این وضعیت مشکلات مضاعفی را ایجاد می‌کند.

اِعمال تعرفه‌های ترامپ رویکردی است که در حال حاضر بسیاری از کشورها با آن درگیر هستند، با توجه به کاهش ارتباطات ایران با دیگر کشورها به دلیل تحریم و... تاثیر تعرفه‌های جدید علیه ایران به چه صورت خواهد بود؟

اِعمال تعرفه‌های ترامپ علیه کشورهای دیگر، به ویژه در شرایط کنونی، می‌تواند دامنگیر ایران نیز شود. ایران در داد و ستدهایی که با وجود تحریم‌ها با کشورهای دیگر دارد، از تبعات این تعرفه‌ها مصون نخواهد بود و این موضوع می‌تواند بر تجارت و اقتصاد کشور تأثیر منفی بگذارد، علاوه بر این، مذاکرات غیرمستقیمی که ایران با دولت ترامپ در حال حاضر در حال پیگیری است، نتایج آن می‌تواند تأثیرات مستقیمی بر وضعیت اقتصادی و معیشتی مردم داشته باشد. اگر این مذاکرات به توافقی منجر شود، ممکن است بهبودهایی در شرایط اقتصادی ایجاد کند، اما در غیر این صورت، مشکلات اقتصادی ادامه خواهد داشت. بدون شک، این چالش‌ها نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و استراتژیک است تا ایران بتواند از این بحران عبور کند و به سمت توسعه پایدار حرکت کند. با توجه به این شرایط، به نظر می‌رسد که ایران باید به سرعت اقداماتی را برای مدیریت بحران‌های اقتصادی و کاهش وابستگی به نفت انجام دهد تا از پیامدهای منفی این وضعیت در امان بماند.

کسری بودجه یکی از مشکلاتی که از سال‌های قبل علیه ایران وجود داشته است، اما با توجه به شرایط فعلی و سیاست‌های سختگیرانه‌تر ترامپ و مشکلات بر سر مسیر تامین بودجه و... را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ایران در حال حاضر با مشکلات جدی اقتصادی مواجه است که ناشی از تحریم‌ها و ناترازی‌های مختلف در کشور است. به نظر می‌رسد که این کشور نتواند به طور جدی کسری بودجه را مدیریت کند، اما ممکن است به صورت جزئی بتواند به بحران ناترازی‌های انرژی و دیگر ناترازی‌ها بهبود ببخشد. با این حال، این بهبودها حتماً با مشکلات جدی‌تری همراه خواهد بود و ممکن است مشکلات جدیدی را نیز به وجود آورد. ترامپ در مورد تعرفه‌ها سیاست‌های سختگیرانه‌ای را علیه کشورهای مختلف پیاده می‌کند، اما همزمان اعلام کرده که می‌تواند مذاکره کند. این رویکرد نشان دهنده جنبه تجاری او به عنوان یک سیاستمدار است و احتمالاً این رویکرد را در مذاکرات با ایران نیز پیاده خواهد کرد. با این حال، شواهد نشان می‌دهد که این مذاکرات ممکن است به نتیجه نهایی نرسد. ترامپ به مذاکرات مستقیم اعتقاد دارد و خواسته‌هایی دارد که با منافع ملی ایران و حکمرانی کنونی همخوانی ندارد. بنابراین، پیش‌بینی می‌شود که وضعیت نامطلوب اقتصادی ایران همچنان تشدید شود.

راهکاری که ایران می‌تواند در این راستا برای خروج از مشکلات روزافزون در پیش گیرد چیست؟ آیا ایران به ورشکستگی اقتصادی نزدیک می‌شود؟

ایران در تلاش است تا با استفاده از سیاست‌هایی مانند فروش اوراق قرضه و استقراض، مشکلات فعلی و تأمین معیشت مردم را تا حدی حل کند. اما این رویکردها در درازمدت نمی‌توانند به طور کامل نابسامانی‌ها را حل کنند. با این حال، نمی‌توان گفت که ایران به مرحله ورشکستگی می‌رسد، زیرا این کشور برخلاف بسیاری از کشورهایی که به بحران دچار شده‌اند، دارای منابع غنی و ثروت‌های طبیعی است. اما به رغم فساد اقتصادی موجود در کشور، ایران می‌تواند از این منابع برای ادامه حیات خود استفاده کند، حتی در شرایط سخت و دشوار. اما این وضعیت احتمالاً با معضلات اجتماعی و اقتصادی مانند افزایش سرقت‌های خیابانی، کاهش وضعیت معیشت مردم و حذف اقلام اساسی همراه خواهد بود. همچنین، ایران در حال حاضر با مشکلاتی در تأمین انرژی مورد نیاز و رفع ناترازی‌ها مواجه است. این مسائل می‌تواند به افزایش نارضایتی اجتماعی و اقتصادی منجر شود و بر کیفیت زندگی مردم تأثیر منفی بگذارد. قطعاً برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی، نیاز به برنامه‌ریزی دقیق و استراتژیک وجود دارد. ایران باید به دنبال راهکارهای مؤثری برای مدیریت بحران‌ها و کاهش وابستگی به نفت باشد تا از پیامدهای منفی این وضعیت جلوگیری کند.

امسال سال سرمایه‌گذاری برای تولید نام گرفته است. چقدر می‌توان به تحقق آن در شرایط کنونی امیدوار بود و ابزار عملیاتی شدن آن هم اکنون چیست؟

در شرایط کنونی، تأمین سرمایه و تشویق سرمایه‌گذاران برای حضور در بازارهای داخلی از اهمیت بالایی برخوردار است. این سرمایه‌ها باید از منابع خارجی یا داخلی تأمین شوند، اما با توجه به تحریم‌ها و مشکلات موجود، جذب سرمایه خارجی به شدت دشوار شده است. از سوی دیگر، سرمایه‌گذاری‌های داخلی نیز با چالش‌هایی مواجه است. با توجه به نوسانات شدید بازار ارز و طلا، سرمایه‌گذاران تمایل دارند در بازارهای پر سود و زودبازده سرمایه‌گذاری کنند تا بتوانند سود خود را سریع‌تر دریافت کنند. این وضعیت باعث می‌شود که سرمایه‌ها به سمت تولید سوق داده نشود و اقتصاد کشور با مشکلات بیشتری روبه‌رو شود. برای جذب سرمایه و بهبود وضعیت اقتصادی، باید پیش از هر اقدامی اصلاحات اساسی در داخل کشور صورت گیرد. این اصلاحات شامل بهبود محیط کسب و کار، کاهش ریسک‌های سرمایه‌گذاری و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای تولید است. باید سیستم فساد سیستماتیک اقتصادی را مورد بررسی و اصلاح قرار داد، چراکه حتی اگر تحریم‌ها هم رفع شوند، با وجود مشکلات داخلی و فساد، نمی‌توانیم به آنچه که مطلوب نظر دولت و مردم است دست یابیم. بنابراین، اصلاحات اقتصادی و مبارزه با فساد باید در اولویت قرار گیرد. در نهایت، به نظر می‌رسد که ایران برای بهبود وضعیت اقتصادی و جذب سرمایه، نیازمند برنامه‌ریزی دقیق و اقداماتی مؤثر در زمینه اصلاحات اقتصادی و مبارزه با فساد است. این اقدامات می‌تواند به ایجاد محیطی مناسب برای سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی کمک کند.

نقش رفع تحریم‌ها و اصلاحات اقتصادی در حل ناترازی‌ها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ آیا در صورت رفع تحریم و حتی توافقات در مذاکرات احتمالی پیش رو می‌توان به رفع ناترازی‌ها به شکل جدی امیدوار بود؟

با توجه به ناترازی‌های موجود در بخش‌های مختلف انرژی، آب، برق، گاز و حتی در بخش‌های بانکی و تأمین اقلام اساسی، به نظر می‌رسد که رفع تحریم‌ها و توافقات در این زمینه می‌تواند یک ضرورت باشد. این توافقات نه تنها می‌توانند به بهبود وضعیت اقتصادی کمک کنند، بلکه می‌توانند به عنوان مکملی برای اصلاحات اقتصادی و مبارزه با فساد عمل کنند. رفع تحریم‌ها می‌تواند به ایران این امکان را بدهد که به منابع مالی و سرمایه‌گذاری‌های خارجی دسترسی پیدا کند و در نتیجه ناترازی‌های موجود در بخش‌های مختلف را کاهش دهد. اما این تنها بخشی از راه حل است، برای اینکه این توافقات و رفع تحریم‌ها واقعاً مؤثر باشند، باید به مشکلات ساختاری و فساد اقتصادی نیز پرداخته شود. بدون اصلاحات اساسی در سیستم اقتصادی، حتی با رفع تحریم‌ها نیز نمی‌توان به بهبود پایدار دست یافت. ایران باید به دنبال ایجاد یک محیط کسب و کار مناسب و شفاف باشد تا سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی بتوانند با اطمینان بیشتری در بازارهای ایران فعالیت کنند. همچنین، مبارزه با فساد و ایجاد سیستم‌های نظارتی مؤثر نیز از اهمیت بالایی برخوردار است. قطعاً برای حل مشکلات ناترازی‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی، ایران نیازمند یک رویکرد جامع است که شامل رفع تحریم‌ها، اصلاحات اقتصادی و مبارزه با فساد باشد. این اقدامات می‌تواند به ایجاد ثبات و رشد پایدار در اقتصاد کشور کمک کند.

ذره بین

حذف یارانه پردرآمدها چگونه اجرا می‌شود؟

سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها گفت: طبق قانون بودجه سال ۱۴۰۴، دولت مکلف به حذف یارانه نقدی خانواده‌های پردرآمد جامعه یعنی دهک‌های هشتم، نهم و دهم است که برای این کار ابتدا باید آیین نامه آن نگاشته و تصویب شود. طیبه حسینی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: طبق بند پ ماده ۱۳ قانون برنامه بودجه سال ۱۴۰۴، دولت مکلف به حذف سه دهک بالای جامعه از لیست یارانه بگیران است همان‌گونه که در قانون بودجه سال ۱۴۰۱ مکلف به حذف دهک دهم از این لیست بود. وی یادآور شد: طبق قانون بودجه ۱۴۰۴، دولت از طرف مجلس شورای اسلامی مکلف شده است که سه دهک بالای جامعه را از لیست یارانه بگیران حذف کند که شامل دهک‌های هشتم تا دهم است.

حسینی اظهار کرد: دهک‌های مختلف جامعه به سه گروه دسته بندی می‌شوند که گروه نخست شامل دهک اول تا سوم، گروه دوم از دهک چهارم تا نهم و گروه سوم نیز دهک دهم به شمار می‌آید. سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها اعلام کرد: سال ۱۴۰۳ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد که به گروه سوم طبق قانون نباید یارانه پرداخت کرد و این موضوع در دستور کار قرار گرفت.

وی خاطرنشان کرد: پس از اجرای این موضوع، دولت برای رسیدگی به تقاضای معترضان، سامانه‌ای اعلام کرد که درخواست برقراری مجدد یارانه افرادی که یارانه آنها قطع شده بود، مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد. حسینی ادامه داد: فهرست گروه‌ها و دهک بندی آنها هر ماه از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها اعلام می‌شود و این سازمان منابع لازم برای پرداخت یارانه را تامین می‌کند. سخنگوی سازمان هدفمندسازی یارانه‌ها تاکید کرد: آیین نامه مربوط به نحوه اجرای حذف سه دهک بالای جامعه از لیست یارانه بگیران در دست آماده سازی و تدوین است و بدون شک پس از تصویب و ابلاغ در دستور کار قرار خواهد گرفت. اسفندماه گذشته فاطمه مهاجرانی سخنگوی دولت درباره برنامه دولت برای بازنگری پرداخت یارانه به دهک‌های پردرآمد، اعلام کرده بود که تبصره ۱۳ قانون بودجه ۱۴۰۴ دولت را مکلف کرده است که یارانه نقدی خانواهای پردرآمد، یعنی دهک‌های ۸، ۹ و ۱۰ را حذف کند. این قانون کمک می‌کند که یارانه به افرادی که واقعاً نیازمند هستند پرداخت شود. بر اساس آنچه که در بودجه امسال آمده است، آیین نامه مربوط به حذف یارانه پردرآمدها باید توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و با همکاری دستگاههای اجرایی مرتبط ظرف مدت حداکثر یک ماه از لازم الاجرا شدن این قانون به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

همچنین بر اساس برنامه هفتم پیشرفت مبنی بر کاهش فقر مطلق، دولت مکلف است از محل منابع حاصل از حذف یارانه نقدی دهک‌های هشتم، نهم و دهم، ماده ۴۵ قانون مالیات بر ارزش افزوده و بازنگری در سیاست‌های حمایتی نقدی و غیرنقدی، حداقل به میزان ۴۰ هزار میلیارد تومان بسته حمایت از معیشت محرومین شامل حمایت از حداقل ۴۰۰ هزار خانوار دچار فقر شدید غیر تحت پوشش نهادهای حمایتی که براساس نیازمندیابی فعال با مشارکت خیرین و سازمان‌های مردم نهاد در قالب سامانه پنجره واحد خدمات حمایت اجتماعی ایرانیان (موضوع بند ب ماده ۳۱ قانون برنامه هفتم پیشرفت) شناسایی می‌شوند و همچنین افزایش اعتبار کالابرگ خانوارهای تحت پوشش نهادهای حمایتی و یا عضو سه دهک پایین درآمدی را از خرداد ماه سال ۱۴۰۴ اجرایی کند.

خبر

روایت ناترازی فزاینده برق

معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی از آماده‌سازی ۳۶ بسته مدیریت مصرفی در حوزه برق برای نخستین بار خبر داد و گفت: مدیریت مصرف، خط مقدم کنترل و کاهش ناترازی موجود در صنعت برق در سال‌های نخست است؛ پیشبرد این مهم نیازمند مدیریت و اقدام جهادی است. همایون حایری دوشنبه (۱۸ فروردین) در دوره آموزشی - توجیهی مدیریت مصرف برق جهت گذر از دوره اوج بار ۱۴۰۴ که با حضور عباس علی‌آبادی وزیر نیرو برگزار شد گفت: تا یکی دو سال گذشته، تولید همواره دنباله‌رو مصرف بوده است. به صورتی که مصرف سالیانه افزایش می‌یافت و به همان میزان درصدد بودیم که این افزایش مصرف را با احداث نیروگاه جدید پاسخ دهیم. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی افزود: سال گذشته ظرفیت تامین و تولید متناسب با رشد مصرف پاسخگو نبود؛ با توجه به شاخص‌های مختلف از جمله رشد جمعیت و رفاه اجتماعی، رشد مصرف به شکلی بود که به هیچ صورت افزایش ظرفیت تامین پاسخگوی این نیاز نبود. وی یادآور شد: از سال ۱۳۹۷ به بعد، یک واگرایی در بخش تامین و مصرف برق به وجود آمد که این امر سال به سال افزایش یافت. به طوری که تابستان ۱۴۰۳ نسبت به تابستان سال گذشته آن، حدود ۶۸۰۰ مگاوات فقط با رشد مصرف در بخش مصرف روبه‌رو شدیم. حایری اضافه کرد: اگر بخواهیم ۶۸۰۰ مگاوات را در بخش مصرف تامین کنیم باید ۱۱ هزار مگاوات نیروگاه احداث کرد. امروز هیچ کشوری را نمی‌توان یافت که ۱۱ هزار مگاوات نیروگاه حرارتی احداث کند. معاون وزیر نیرو در امور برق و انرژی در ادامه به تاکید وزیر نیرو مبنی بر اهمیت توجه به موضوع مدیریت مصرف در بخش برق و انرژی اشاره کرد و گفت: این امر به شکلی است که در کنار توجه به بخش تولید باید به مقوله مدیریت مصرف نیز متمرکز شویم. وی ادامه باید: وزیر نیرو دولت چهاردهم از زمان سکانداری این بخش، دستوری را صادر کرد که بر اساس آن باید در خصوص موضوع مدیریت مصرف به صورت بسیار جدی اقدامات ویژه در دستور کار قرار گیرد، البته این مهم در کنار توسعه ظرفیت نیروگاهی است. حایری با اشاره به برنامه‌های جامع وزارت نیرو برای توسعه ظرفیت‌های نیروگاهی، اظهار کرد: اکنون در خصوص نیروگاه‌های حرارتی برنامه‌هایی پیش‌بینی شده است تا ظرفیت‌های جدید وارد مدار شود اما پیشبرد این مهم نیازمند زمان و سرمایه‌گذاری است. معاون وزیر نیرو در ادامه با بیان اینکه فاصله ۱۰ هزار مگاواتی بین تولید و مصرف را نمی‌توان یکساله پاسخ داد و از میان برداشت، افزود: میانگین ظرفیت جدید نیروگاهی کشور از سال ۱۳۶۹ تاکنون سالانه برابر با ۲۰۰۰ مگاوات بوده است. وی بیان کرد: توسعه نیروگاه‌های حرارتی در حال انجام است اما نیازمند سرمایه، زمان و تامین سوخت نیروگاهی است. تجربه سال گذشته در مورد تامین سوخت نیروگاهی را می‌توان در این زمینه یادآور شد.